

182

MIHAILO ANTOVIĆ
Filozofski fakultet u Nišu

ENGLISH ENTRANCE EXAM PRACTICE 3

Biljana Čubrović i Mirjana Daničić, *English Entrance Exam Practice 3*,
Beograd, Philologia, 2005, 136

Treća zbirka iz edicije *English Entrance Exam Practice* dolazi nam u pravom trenutku: tridesetak dana pred održavanje prijemnih ispita na svim filološkim odsecima u zemlji. Eto dugo očekivanog dodatnog materijala za sve vredne maturante koji bi želeli da učvrste svoje znanje engleskog jezika pred klasifikacioni ispit, ali i za sve one koji uče ovaj svetski jezik, a trenutno se nalaze na višem srednjem ili ranom naprednom nivou (*upper intermediate to advanced*).

Na 136 stranica materijala, i treći nastavak zbirke drži se proverenog formata (B5) i načina izlaganja (testovi višestrukog izbora – kontekstualizovani i u izolovanim rečenicama). Vizuelno osveženje predstavljaju privlačne korice živih boja i povremene šaljive ilustracije koje razbijaju monotoniju u samim testovima. Supstancijalna novina koja se pojavila u drugoj zbirci prisutna je i ovde: radi se o novoj kategoriji objašnjenja, pod nazivom *Tips & Tricks*, koja u posebnim okvirima, odmah nakon ponudjenog višestrukog izbora, ukazuje na širi jezički kontekst proistekao iz konkretnog pitanja, te daje čitaocu osnovu za dalje samostalno istraživanje datog jezičkog problema. Odluku autora da broj ovakvih jezičkih smicalica značajno povećaju u odnosu na drugu zbirku možemo samo pozdraviti.

Što se samih zadataka tiče, knjiga nudi pet testova višestrukog izbora, gde se svaki sastoji od 20 pitanja baziranih na kontekstu (*context-based multiple choice*), kao i 20 pitanja u izolovanim rečenicama (*multiple choice*). Testovi višestrukog izbora pokazali su se kao dobar metod za proveru znanja studenata na prijemnim ispitima. Nastavnici ih cene iz pragmatičnih razloga, buduće da ih je moguće znatno brže pregledati nego li kakav drugi vid zadatka, što je na prijemnom ispitu, gde je potrebno za kratko vreme oceniti veliki broj radova, jako važno. Iskustvo autora prikaza ukazuje da ovakve testove i sami studenti dobro prihvataju, radije ih rešavaju nego, na primer, klasična vežbanja po principu „stavi glagol u zagradi u pravo vreme” ili pak naročito neomiljene *Cloze* testove, u kojima se od studenta traži da sam upiše odgovarajući oblik i uklopi ga u kontekst, gramatički i logički. Konačno, ukoliko su autori testa dovoljno kreativni, višestruki izbor može predstavljati i

veoma diskriminativan vid ispitivanja, budući da ponudena pogrešna rešenja, naročito ona naizgled veoma slična tačnim, mogu lako da navedu neopreznog ili nedovoljno spremnog studenta na pogrešan trag, čime se jasno pravi razlika između najboljih, srednje dobrih i onih kojima, možda, i nije mesto na studijama stranog jezika. Slična rešenja koja lako navode na pogrešan odgovor odavno su specijalnost kolega sa Odseka za anglistiku Filološkog fakulteta u Beogradu, te će čitalac naći veliki broj takvih mesta i u ovoj knjizi.

Testovi u *EEEE 3* nude primere zaista savremenog korpusa engleskog jezika. Dakako prilagođeni odgovarajućem nivou, tekstovi su bazirani na delima književnih velikana (Margaret Etvud), popularnih autora (Nelson de Mil, Odri Nifenegar, Den Braun), ili su preuzeti iz magazina (*The Economist*). Jezički problemi su, dakle, uglavnom sveži, registar neutralan, a stil moderan. Testovi su poredani po težini (pa se čitaocu preporučuje da ih rešava redom), svaki se sastoji od 40 pitanja, pri čemu su pokriveni jezički problemi zaista šaroliki: od već standardnih gramatičkih stranputica (članovi, predlozi, glagolski oblici, komparacije prideva), preko fonoloških (*cease – seize – seas – sees*), morfoloških (**luckless – unlucky*), do problema upotrebe (*in my father's opinion – in the opinion of my father*). Knjiga je prvenstveno namenjena individualnom vežbanju, i to samostalnom, tako da su pitanja uvek štampana na levoj stranici, dok su tačni odgovori, praćeni kratkim objašnjenjima, dati na desnoj. Da bi se izbeglo stalno okretanje stranica tokom rada (što zaista ume da zasmeta), čitaocu je data mogućnost da prosto iseče originalne tekstove sa praznim poljima i drži ih sve vreme ispred sebe dok rešava pitanja iz knjige (radi ovoga, svi tekstovi su ponovo odštampani u prilogu na kraju zbirke). Kako bi se doskočilo, po autoru ovog prikaza, opasnom problemu prilikom učenja jezika – samozavaravanju – možda bi se moglo preporučiti čitaocu da pokrije desnu stranicu kakvim papirom dok rešava test, da ne bi pao u iskušenje da prerano pogleda rešenje, i time sebe zavara da zna. No, ovo je već stvar snage volje svakog čitaoca pojedinačno, te se ne može zameriti autorima što su ponudili rešenja tik pored pitanja koja treba rešavati. Njihov cilj je svakako bio da priručnik bude što praktičniji za upotrebu, a mora se priznati da su u tome uspeli.

Objašnjenja su sasvim koncizna, što u ovakvom tipu publikacije nije nedostatak. Čini se da je čitaocu ovde neophodno samo dati osnovno objašnjenje zašto je pogrešio, dok će zainteresovani učenik za detalje morati da se raspita na drugom mestu. Kako bi mu pomogli u takvom nastojanju, autori su na kraju knjige ponudili i spisak literature koja može dodatno da objasni razne nedoumice pri učenju engleskog kao stranog jezika na ovom nivou. Između ostalih, tu su istaknuti standardni udžbenici (*A Practical English Grammar* Tomsona i Martinea; *Practical English Usage* Svona, *Longman English Grammar* Aleksandera), nešto širi izbor gramatičkih naslova izdavača *Harper Collins Publishers*, pa čak i malo ozbiljnija literatura ovoga tipa, možda i preteška za dati nivo (*Advanced English Practice* Grejvera). No, poznato je da beogradski Odsek za anglistiku dobija najkvalitetnije studente, tako da ozbiljnijim kandidatima za mesto na studijama engleskog jezika ni ovakva literatura ne mora da predstavlja pretežak zalogaj.

104

Na kraju možemo konstatovati da je *EEEP 3* prirodno zaokružila opus literature za pripremu za prijemni ispit na anglističkim odsecima. Tri zbirke autora sa beogradskog Odseka za anglistiku, praćene zbirkom *Tips & Tricks* autora sa niške Studijske grupe za engleski jezik i književnost (*Filozofski fakultet: Niš, 2004*, autori Tatjana Paunović, Ljiljana Marković i Milica Savić), uz testove svake godine dostupne u informatorima odgovarajućih fakulteta, zajedno sačinjavaju i više nego dovoljan materijal za vežbanje. To je prvenstveno literatura za pripremu za prijemni ispit, ali će dobro poslužiti i za svakodnevno vežbanje „nezgodnih konstrukcija” engleskog jezika svima onima koji su zainteresovani da ovaj strani jezik ozbiljno savladaju. Dakle, studenti i budući studenti više se ne mogu žaliti da nemaju odakle da vežbaju konkretan tip testova kakav ih očekuje na prijemnom ispitu. Upravo suprotno, sada je materijala toliko da ih treba upozoriti da sami testovi ovoga tipa ne mogu da budu dovoljni da se ozbiljno savlada strani jezik: neophodno je potpuno se uroniti u jezik koji se uči, čitati originalnu literaturu, analitički ga slušati, što više govoriti, te vežbati i iz onih starih, dosadnih knjiga gde se ponekad niže i četrdesetak rečenica u kojima treba nanovo sastaviti istovetnu konstrukciju. Tek nakon što se prode kroz ovu „klasičnu” fazu u učenju engleskog može se preći na testove. Njih danas ima sasvim dovoljno u Srbiji, a *EEEP 3* predstavlja poslednju, i možda najkvalitetniju, takvu zbirku u nizu koji se pojavio prethodnih godina. Topla preporuka.